

GAZETA POPORULUI

ABONAMENT

Pe un an . . . . . 150 Lei
Pentru ofițele publice 200
Pentru bănci 500
In America . . . . . 5 dolari

Gazeta iese în fiecare Joi.

Director:

OVIDIU HULEA

Adresa gazetei noastre este:

Aiud „liceul „Tifu Maloescu“.

Prețul unui număr 3 lei.

De Anul Nou.

Strigătul și rugăciunea mulțimii ce-a îndurat suferințele zilelor înșiruite pe căile anului ce s'a dus, îl știm cu toții e acelaș.; spre mai bine, mai mult adevăr și dreptate. Am vrea cu anul ce eri a smuls firii ziua din urmă să îngroape în mormântul trecutului tot sbuciumul, toată grija și lacrimile celor ce au plâns pentru a dreptate neînfăptuită. Am vrea să peară și amintirea clipelor când ne-am îndoit că stăpânim ai pământului frământat cu sângele înaintașilor noștri, cerșim dreptate celor ce nu știu de noi.

Au nou! s'aducă pace și mângăere sufletelor ce cred într'un viitor cu vremuri mai bune și într'o biruință răscumpărată cu plânsul, jalea și năcazul celor oropsiți . . .

Să peară cu anul ce își îngroapă zilele, sbuciumul și suferințele mulțimii și având credința nestrămutată în zilele ce vor aduce mai mult bine, să pornim la lupta pentru adevăr și dreptate sub steagul celor ce și-au a dus jertfa sufletul lor pentru binele țării, pentru binele mulțimii . . .

Anul nou să înscrie în tabăra luptătorilor adevărați pe toți ostașii vrednici, copii ai gliei și paznici ai credinței strămoșilor noștri.

Dacă trecutul a fost un nesfârșit șir de nedreptăți, de suferinți și trudă în mare parte vina o poartă cei ce se lăsar, cerșind îndurare celor rădicați pe ei. Nu ați cunoscut oamenii ce cred în voastre, nu ați cunoscut sufletele ce simt sbuciumul vostru și nu ați văzut în luptă pentru voi, dar nu ce, răsplătit.

Anul nou să vă arate drumurile

adevărului, căile pe unde trec în chinuri nesfârșite adevărații voștri martiri, trudiți și însângerați de muncă și durere dar cu sufletul plin de lumină, pace și seninătate.

Cereți anului nou dreptate deplină, iar pentru împlinirea atâtor gânduri ce vă frământă sufletul întăriți-vă credința că trăesc încă apostolii frământărilor neînțelese de mulți cari ar trebui să le înțeleagă; și ei vă ascultă plângerile și prin înfăptuirea dreptății vă vor ajuta. Câți din cei ce i-ați trimis în Sfatul Terii se mai întorc să vă asculte glasul trudit și ostenit de neajunsuri, câți vă mai întreabă de greutățile prin cari treceți, și-atunci când ar urma să-mi răspundeți parcă știu ce mi-ați spune o știu și eu precum o știu și cei ce v'au uitat.

Aveți însă pulința de-a vă călăuzi pe drumul adevărului, ascultând glasul sufletului vostru și plecând în viitor pe căile luminate de făcliile făurite din dragostea pentru mulțime, pentru țărâ-nimea satelor, purtate de-un suflet mare, de-un martir și luptător pentru dreptate, bine cunoscut de cei ce i-au ascultat cuvântul și i-au simțit bunătatea sufletului.

Treziți-vă acum cu anul nou, învățați a cunoaște oamenii ce trăesc pentru voi și când veți fi chemați să consfințiți voința voastră, atunci nu stați la îndoială să arătați lumii că știți iubi pe cei ce în lupta pentru izbăvirea dreptății nu cer răsplătă cum alții atâta au cerut.

Ion Rațiu.

Răvașul Săptămânii.

De sărbători, cum toată munca a încetat deputații din „Sfatul Terii“ au luat vacanță răsind capitala și mergând fiecare pe la rele lor. E drept că sărbătorile adună la ea părintească, pe toți copiii ce s'au îndreptat și cu călă drăgoșe și dor se abat pe locurile copilăriei și știu ei, cei înstrăinați.

Multe din legile ce urmau să se aducă parlament încă înainte de Sărbători au rămas până la deschiderea „Sfatului“ adevărată și ce va începe din nou munca deputaților. între legile ce sunt a se aduce mai nou, care a frământat și a îngrijorat mai mult

ca oricare, este „Legea Presei“ sau legea scrisului. Prin legea fundamentală a țării noastre presa este liberă, prin aceasta se înțelege, că fiecare om își poate așterne orice gând pe hârtie; numai că aceasta nu poate să fie în paguba statului, ori a altor oameni. Și mulți dintre cei ce cred că sunt chemați a scrie gândurile lor pe hârtie au batjocorit această dreptate chear prin faptul că scrieau lucruri ce nu trebuiau să fie scrise. Aceștia prin îndrăsneala lor au făcut să se aducă acum o nouă lege a scrisului, prin care libertatea de-a scrie e mărginită și măsurată

După cum era și firesc, toate ziarele.

și-au arătat indignarea față de această lege; și e drept să credem că scrisul trebuia să-și aibă deplină libertate. Cum însă sunt și oameni neînțelegători, nu e mirare că s'a adus această lege care pedepsește nedreptățile ce s'ar face unora prin scris și pentru fapte lipsite de adevăr.

Noutăți.

Din Teiuș.

Duminea trecută în Teiuș s'a ținut o frumoasă petrecere aranjată de Despărțământul Astrei. S'au jucat piese de teatru binisor reușite și s'au recitat poezii frumoase. Un singur lucru parcă nu era de înțeles: deși petrecerea a aranjat-o societatea „Astra“ cu toate astea publicul a fost puțin la număr. Au luat parte foarte puțini cărturari din Teiuș. În piesele de teatru ce s'au jucat s'au distins Dșoarele S. Albu și Cristea.

Aiud.

A doua zi de Crăciuni, s'a ținut petrecerea Studenților din județul nostru. Reușita a fost foarte frumoasă, cum dealtfel e întotdeauna când petrecerea e aranjată de studenți.

An Nou.

Au nou, tu crainic, împărat
Adu mai multă pace,
S'aduci norocul, duhul sfânt
Căsuțelor sărace.

În urma ta să lași noroc
Scaldat în vrăji de soare;
Să cânte firea'n calea ta
Ca'n zi de sărbătoare.

S'așterni covor de fericiri,
Pe'n tinsele hotare
Să crească flori în urma ta,
Să-ți fie gândul mare . . .

Să ștergi și lacrimi și dureri.
Din nesfârșitul firii
S'aduci lumină, mângăerii
Din lumea fericirii.

Și tu să n'ai în șirul tău
De zile, vremuri grele . . .
Să porți cununi de trandafiri
Cu străluciri de stele!

S'aduci norocul, duhul sfânt
Căsuțelor sărace . . .
An nou, tu crainic, împărat
Adu mai multă pace! R.

Două prietene.

— Hai să plecăm d'aci în grădină — șopti Oana. Precum văd, o ia drept incoace și n'ăși vrăea să ne spună ceva vorbe grele. Să mergem!

— Și porniră'n sus, spre ogradă...

Pe drum, treceau un șir de care, încărcate cu fân, stârnind un mare nor de praf, ce se înălță'n sus, așternându-se peste case. Câteva găște, fugărite de niște copilași, îmbrăcați în cămăși murdare, se ridicau și ele'n slavă, rătăcind peste sat. Apoi se chemau mereu, multă vreme. De undeva, din locuri bogate'n poame, un vântuleț răspândi miros greu de prune, la care se mai adăogă cântecul unui fluer, ce scotea pe oameni din case. Eră jupânul Ițic, eulegătorul de zdrențe, cu'n ear plin de fărurii și mărfuri.

— Tița și Oana, se asezară la umbra unui nuc, unde pășteau vre-o câteva oi.

— Sunt ale tale? — întrebă Tița.

— Da. Le țin acasă, ca să nu fiu singură — răspunse Oana posomorită. Singura mângâiere, ce mi-a mai rămas.

— Rău, dacă lipsește capul casei. O femeie, tot nu face cât un bărbat. Lucrul de pe lângă casă îl isprăvește cumva și ea, dar celelalte rămân toate baltă. Inzadar mă și apucă eu, sau tu să cosesc iarbă, ori să ar, n'am putea face nimica. Și mai ales dacă ești de tot singură, precum sunt eu.

— Da, precum ești tu. Dar eu — lăcrimă Oana? De tine cale-vale, tu mai ai o fetiță, care te va îngriji la bătrânețe, eu însă nu, voi avea nici cine să mă îngroape. Mor așa, ca un câine — zise năcăjindu-se Tița.

— Vezi, Crucica mea a fost mai norocoasă, ca toți.

— Ea a avut cine s'o îngroape. N'a așteptat, până va rămânea, singură, ci a pus pe mamă-sa s'o înmormânteze — inceptu să plângă cu hohot Oana.

— Ce spui? — întrebă înmărmurită Tița, tremurându-i și ei plânsul pe buze. Glumești, sau e adevăr?

— Oh! — suspină cu ochii'n lacrimi Oana, știam, că n'o să-mi pot ascunde năntea ta durerea. Trebuie s'o spun, ca să mă ușurez puțin, trebuie să-mi împărtășesc și cu tine amărăciunea. Și, cum căutam s'o uit, să nu-mi mai fluture prin minte-zi și noapțe. Dar, cum să uit pe cine ți-e iubit?

Niciodată, dragă Tița, nicicând. Suflet curat și copilă mai ascultătoare, ca dânsa n'a fost. Iar acum, zace'n pământ de opt săptămâni. Bunul Dumnezeu, întotdeauna pe cei buni îi cheamă la sine pe ceice ți-ar putea sta în ajutor, iar pe cei răi îi suferă, ca piedeci între cei buni. Aceasta e viața?

Decât așa, mai bine nicicum, mai bine să nu te naști — blestemă Oana c'o privire înspăimântătoare.

— Și lui Crucica ce i-s'a întâmplat?

— O, lasă-mă! Știi dragă — inceptu cu glas tremurător Oana — cum mă simțeam așa de slabă, încât abia puteam să mă mișc dintr'un loc într'altul, căci niciodată nu știi dincotro te apucă năcăzul, mai dăunăzi, alunecasem pe o piatră și-mi scrinții piciorul drept. De atunci apoi, nu mi-a mers bine. Cu toate însă, că eram mulțumită numai cu lucrul isprăvit de mine și căutam cu orice preț să-mi cruț fetița de orice muncă, trebuia vrând-nevrând s'o iau și pe ea la zor. O trimisesem după ceva crengi uscate la pădure fiindcă aici stăm cam rău de rândul lemnelor; de toate avem, lemne însă puțin.

— Și cum eră seară, se grăbi, să n'o apuce noaptea pe acolo. Nu se'implini nici un ceas, pânăce mă treziiu cu ea în casă. Răsufflă din greu. Indată aprinsei lămpă, ca să alungăm uritul.

Așa m'am obsit, mamă! Parcă m'ar străpunge cineva în piept — zise supărată...

Nu știam, că beuse apă la Buna. Cina o dădu la o parte și mă rugă să-i aștern patul. Nu peste mult mă culcasem și eu. Pela miezul nopții, m'am sculat s'o văd cum e. Era trează. Spunea, c'o doare capul și că are fierbințeli. Pe dimineață însă, nu știam ce să mă fac cu ea: inceptu să se vaete de durerile și setea ce o chinuiau. Din nefericire — ca nu om ce nu știe ce face — o ascultasem: fără să bag de seamă, că prin aceasta îi sap

groapa, m'am pus de i-am cărat mereu la apă ca să-i potolesc cumva setea, ce în loc să se stingă, se prefăcu într'un adevărat foc. După masă, vorbea deja câte verzi-uscate și nu mă recunoștea.

— Ai fi jurat că suferi'n lungoare. Se'nholba, de credeai că vrea să-și lapede ochii din orbite: fluera, cânta, își lovea mâinile de pereți ori se trăgea de păr, ba, deodată inceptu s'o cuprindă răsul și bătea din palmi; pe urmă, voi să sară din pat, să-și toarne naftă în pahar din lămpă și să bea — căci apa o ascunsesem dinaintea ei. Așa trecură vre-o două zile; pe când sosi medicul, i-se făcu și mai rău, iar a treia zi, pe la apusul soarelui muri.

— Muri-i-i... — apucă să se tânguiască din nou Oana.

— Așa suntem noi toți — încercă s'o mângâie Tița — atunci alergăm incoace și n'colo după ajutor, după doctor, când e târziu. De-l chemai mai devreme, poate ți-o scăpa. Iar acum, n'ai să te năcăjești. Ce s'a întâmplat s'a întâmplat. Petru lucrurile trecute, zici așa nu vei găsi leac. Oamenii sunt făcuți să suferă. Dacă n'ar fi suferință, pământului nu s'ar mai gândi la moarte niciodată. Fii liniștită! Îți va ajuta bunul Dumnezeu draguțel. Și acum, scoală-te de mă petrece până la uliță, lucrează și prin aceasta ți-se va alina durerea.

— Ce, voiești să te duci? — se ridică speriată Oana. Nu! Aici vei rămânea. De aici încolo avem să fim laolaltă. Și eu singură și tu singură? De ce? Pornești frumos acasă — pe care n'o ai — căci imi spuseși că proprietarul are de gând să te dea afară — aici sunt banii, îți plătești chiria, ți-le aduni pe toate boț, le așezi pe un car și te muți la mine, unde vom trăi liniștite, ca două surori. Ne-am înțeles? Ei, atunci pleacă...

Oana își luă traista pe spate și porni veselă, gându-se mereu la buna sa prietenă! Dar, când eși din sat, un sătean, ce alergă de-a ruptul capului la secretar, îi spune că-i arde casa...

Octavian Știragiu.

ȘTIRI

„Gazeta Poporului“ Dorește: **tuturor cititorilor An Nou fericit.**

— Ne-a venit vestea că mulți dintre cititorii noștri primesc gazeta neregulat, ori chiar nu o primesc de loc. Dorim să ni se scrie unde nu merge regulat gazeta ca să luăm măsuri de îndreptare.

— Legi pentru neînsurași. În Italia s'a făcut o lege prin care dela 1 Ianuarie 1927 s'a pus dare pe cei neînsurași. La această dare sunt supuși toți neînsurașii dela 25 până la 65 de ani.

— O gazeta franceză scrie. Ungurii nu sunt împăcați de loc cu soartea care o au acum. Ei se pregătesc ca să fie oricând gata să se răsbune. Ungurii așteaptă cu arma la picior. Gazeta scrie că Ungaria e o primejdie pentru Europa care are nevoie de pace. Are dreptate cel care scrie aceste știri; Ungaria e neastâmparată cu toate că starea în care o ajuns, este numai dreptatca îndeplinită.

— O mare nenorocire era să se întâmple. Într'o zi înainte de Crăciun, un automobil care a plecat din Aiud la Gârbova s'a ciocnit de un stâlp de telegraf zdrobindu-se. În automobil erau: Dl Ovidiu Hulea directorul gazetei; Dl Călcescu agronom regional și Dl Ion Rațiu redactorul gazetei noastre. Automobilul s'a trântit de stâlp fiindcă soferul a tras la o parte de oarece în calea mașinei era un om ce se vede nu auzea bine... Noroc, că toți au scăpat doar cu câteva lovituri ușoare și ca prin minune.

— Un general degradat. Faptul s'a petrecut în Cehoslovacia. Generalul Gajda, care a fost vinovat de spionaj a fost judecat și comisia a hotărât să-și peardă gradul de general precum și o parte din pensia ce i-s'ar fi cuvenit.

— Un groaznic omor în Anglia. Într'un sat din Anglia s'a descoperit un omor ce nu mai are pereche. Au fost găsiți, tatăl, mama și opt copii toți cu gâtul tăiat. Se zice că asta ar fi făcut-o tatăl copiilor care nu era chear întreg la minte.

— Furt. În Iași, ziua la amiazi, un hoț a intrat într'o prăvălie cu aurării, furând lucruri în valoare de peste un milion.

— Două femei cari trec în Rusia. Femeile Ana Hermelin și Nadajda Socolovschi, fiindcă n'au putut trece examenul de învățătoare s'au gândit să treacă în Rusia. Au găsit o barcă și au trecut la bolșevici; aici au fost prinse de Rușii ce credeau că sunt spioane. După ce s'a dovedit cauzele pentru ce s'au dus din țara noastră le-au trecut din nou Niștrul, trimițându-le acolo de unde au fugit.

— Ciocniri de trenuri. Trenul accelerat care venea dela Constanta s'a ciocnit în stația Fetești cu o Locomotivă. Două vagoane dela accelerat s'au sfărmat iar doi călători au fost grav răniți. O altă ciocnire s'a întâmplat la tunelul Constanța; s'au ciocnit două locomotive, cari au suferit stricăciuni mari.

— Trenul mixt Constanța-Fetești a căzut de pe șine în stația Valul lui Traian. Șapte vagoane au fost asvârlite în șantul de lângă linie, patru au fost sfărmate iar doi frânari răniți.

— Nenorocire în America. În America în ziua de Crăciun s'a întâmplat o ciocnire de trenuri, unde au fost 30 de morți și 50 răniți.

Redactor responsabil:

ION RAȚIU

CINEMA „PRINCIPELE CAROL“

PROGRAM:

I-a zi de Anul Nou

Film Metro-Goldwyn

Venera Americană

(Imnul frumuseței)

Dramă socială în 6 acte

În rolul principal **ESTHER RALSTONE** care a câștigat premiul prim al concursului de frumusețe din New-York.

II-a zi de Anul Nou

Vestitul roman a lui **VICTOR SARDOU**

FEDORA

Dramă de salon în 6 acte

Primactorii: **LEE PARRY și ALFONS FRYLAND.**

Spectacolele în ambele zi la orele 5, 7 și 9

Cunoașteți cea mai estină mașină de scris din lume? Dacă nu, veniți până la prăvălie

WIEDER

ori dacă stați în Provincie trimiteți o scrisoară și veți primi prospectul gratuit. Tot aici se găsesc toate obiectele de electricitate, ca fier de călcat, samovare, aranjări de sonerii etc. Aici se află și piese pentru Radio, cu prețuri reduse

ADOLF WIEDER mecanic

Aiud. Str. Avram Iancu 49.